

Nõukogu põhjendused: nõukogu esimese lugemise seisukoht (EL) nr 14/2015 eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette avatud internetiühendust käsitlevad meetmed ning millega muudetakse direktiivi 2002/22/EÜ universaalteenuste ning kasutajate õiguste kohta elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste puhul ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 531/2012, mis käsitleb rändlust üldkasutatavates mobiilsidevõrkudes liidu piires

(2015/C 365/02)

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon võttis 11. septembril 2013 vastu oma ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette sätted, mis käsitlevad Euroopa elektroonilise side ühtset turgu ja ühendatud Euroopani jõudmiseks vajalikke meetmeid (edaspidi „ühtse telekommunikatsioonituru määruse ettepanek“), mille õiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikkel 114. Ühtse telekommunikatsioonituru määruse ettepaneku põhielementideks on sätted, mis käsitlevad ELi ühtset luba elektroonilise side teenuste osutajatele, Euroopa sisendeid (sealhulgas raadiospektri kasutamise koordineerimist ning Euroopa virtuaalse juurdepääsu tooteid), lõppkasutajate ühtlustatud õigusi, võrgu neutraalsust, riikide reguleerivate asutuste volitusi, rändlusteenuseid ja elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ühendatud ametit (BEREC).
2. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee hääletas oma arvamuse üle 21. jaanuaril 2014 ja Regioonide Komitee pidas hääletuse oma arvamuse üle 30. ja 31. jaanuaril 2014.
3. Euroopa Parlamendis toimus hääletus seadusandliku resolutsiooni üle esimesel lugemisel 3. aprillil 2014⁽¹⁾ ning vastu võeti 233 muudatusettepanekut. Ühtse telekommunikatsioonituru määruse ettepaneku enamik elemente jäeti alles. Euroopa Parlament muutis rändlussätteid, eesmärgiga kaotada 2015. aasta detsembriks rändlusteenuste lisatasud, võimalusega kohaldada mõistliku kasutamise klauslit. Märkimisväärselt muudeti võrgu neutraalsuse sätteid, et lisada võrgu neutraalsuse mõiste määratlus ja piirata operaatorite võimalust osutada eriteenuseid, nõudes, et võrgu andmemahd oleks peale kõnealuste teenuste osutamist piisav ka internetiühenduse teenuste osutamiseks. Alles ei jätud Euroopa lairibale juurdepääsu ühtlustatud hulгимüügitooteid käsitlevaid sätteid ning muudeti tarbijakaitse elementide vormi.

Nõukogu ja Euroopa Parlament alustasid läbirääkimisi, eesmärgiga jõuda varase teise lugemise kokkuleppele. Ühtse telekommunikatsioonituru määruse ettepaneku intensiivse läbivaatamise tulemusel on jõutud arusaamale, et aruteludes tuleks keskenduda üksnes kahele põhiteemale: rändlusteenused ja võrgu neutraalsus, hõlmates ka nende teemadega seotud tarbijaõigusi. Alles ei jätud ELi ühtset luba, Euroopa sisendeid (sealhulgas raadiospektri kasutamise koordineerimist ning Euroopa virtuaalse juurdepääsu tooteid) ning BERECit käsitlevaid sätteid.

4. Läbirääkimised viidi edukalt lõpule 30. juunil 2015, kui Euroopa Parlament ja nõukogu saavutasid kompromissteksti suhtes esialgse kokkuleppe.
5. Alaliste esindajate komitee kinnitas 8. juulil 2015 ühtse telekommunikatsioonituru määruse ettepaneku kompromissteksti, mis oli kahe kõnealuse institutsiooni vahel kokku lepitud.
6. Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni (ITRE) esimees saatis 16. juulil 2015 eesistujariigile kirja, milles teatas, et kui nõukogu edastab Euroopa Parlamendile pärast õiguskeelelist viimistlemist ametlikult oma seisukoha, nagu selles kokku lepitati, siis soovib ta koos raportööriaga, et parlamendi täiskogu võtaks nõukogu seisukoha teisel lugemisel muudatusteta vastu.

II. EESMÄRK

7. Läbirääkimiste tulemustest lähtub, et määruse eesmärk on kehtestada ühised eeskirjad andmeliikluse ühtmoodi ja mittediskrimineeriva käsitlemise tagamiseks internetiühenduse teenuste osutamisel ja kaitsta lõppkasutajate õigusi.
8. Rändlusteenuste valdkonnas luuakse määrusega uus jaehindade mehhanism liidu tasandil reguleeritud rändlusteenuste tarvis, et kaotada jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasud ilma turumoonutusteta riigisisestel ja külastatud turgudel.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi 3. aprilli 2014. aasta seadusandlik resolutsioon, mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega nähakse ette sätted, mis käsitlevad Euroopa elektroonilise side ühtset turgu ja ühendatud Euroopani jõudmiseks vajalikke meetmeid, ning millega muudetakse direktiivi 2002/20/EÜ, 2002/21/EÜ ja 2002/22/EÜ ning määrusi (EÜ) nr 1211/2009 ja (EL) nr 531/2012 (COM(2013)0627 - C7-0267/2013 - 2013/0309(COD)).

III. NÕUKOGU ESIMISE LUGEMISE SEISUKOHA ANALÜÜS

A. Üldine teave

9. Pärast hääletamist täiskogul toimusid Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel läbirääkimised eesmärgiga saavutada kokkulepe teisel lugemisel, võttes aluseks nõukogu esimese lugemise seisukoha, mille parlament võiks ilma muudatusteta heaks kiita. Nõukogu esimese lugemise seisukoha tekst kajastab täiel määral kaasseadusandjate vahel saavutatud kompromissi.

B. Peamised küsimused

10. Parlamendiga saavutatud kompromissi põhielemendid on esitatud allpool.

a. Rändlus

11. Kompromissteksti kohaselt kaovad alates 15. juunist 2017 Euroopa Liidus jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasud. Kompromisstekstis määratletakse aga kaks olukorda, mille puhul on lisatasude kohaldamine erikriteeriumitest lähtudes lubatud.

12. Rändlusteenuste pakujatele antakse võimalus kohaldada mõistliku kasutamise poliitikat, et hoida ära jaemüügitasandil osutatavate reguleeritud rändlusteenuste kuritarvitamine ja anomaalne kasutamine. Kui mõistliku kasutamise poliitika on ületatud, võib kohaldada lisatasu. Lisatasu ei või olla kõrgem kui maksimaalsed hulgihinnad. Mõistliku kasutamise poliitika kohaldamise üksikasjalikud eeskirjad määratleb komisjon 15. detsembriks 2016 asjakohase rakendusaktiga.

13. Riigisisese hinnamudeli jätkusuutlikkuse tagamiseks konkreetsetes ja erandlikes tingimustes, kus rändlusteenuste osutajad ei saa katta reguleeritud rändlusteenuste osutamise üldisi kulusid selliste teenuste osutamise üldistest tuludest, võivad nad riigi reguleeriva asutuse loal kohaldada lisatasu, kuid üksnes nimetatud kulude katmiseks vajalikul määral.

14. Rändlusteenuste lisatasude kaotamine 15. juunil 2017 oleneb sellest, kas selleks kuupäevaks on vastu võetud seadusandlik ettepanek, millega muudetakse praegu määrusega 531/2012 reguleeritud maksimaalseid hulgihindu või pakutakse muu lahendus hulgihindude tasandil tuvastatud probleemide lahendamiseks. Enne sellise seadusandliku ettepaneku esitamist peab komisjon läbi viima rändluse hulgituru läbivaatamise, eesmärgiga hinnata, millised meetmed on vajalikud jaemüügitasandil osutatavate rändlusteenuste lisatasude kaotamiseks.

15. Rändlusteenuste lisatasude kaotamisele sujuva ülemineku tagamiseks nähakse kompromisstekstiga ette ülemineku periood, mis algab 30. aprillil 2016. Sellest kuupäevast alates alanevad rändlusteenuste lisatasud märkimisväärselt. Maksimaalne lisatasu ei tohi nimetatud kuupäevast alates ületada määruses 531/2012 sätestatud kehtivaid maksimaalseid hulgihindu. Vastuvõetavate kõnede puhul on maksimaalne lisatasu ELi maksimaalsete mobiililõhne lõpetamise tasude kaalutud keskmine, mille komisjon määrab 2015. aasta lõpuks kindlaks asjakohase rakendusaktiga.

b. Võrgu neutraalsus

16. Lähtudes uutest ELi tasandi eeskirjadest, mille eesmärk on tagada andmeliikluse ühtmoodi ja mittediskrimineeriv käsitlemine internetiühenduse teenuste osutamisel, peavad teenuseosutajad kohtlema kogu andmeliiklust internetiühenduse teenuste osutamisel ühtmoodi, ilma diskrimineerimise, piirangute või häireteta, olenemata saatjast, vastuvõtjast, tarbitavast või levitatavast sisust, kasutatavast rakendusest või teenusest. Nad võivad kasutada andmeliikluse mõistliku haldamise meetmeid, kuid sellised meetmed peavad olema läbipaistvad, mittediskrimineerivad, proportsionaalsed ning nende puhul ei tohiks lähtuda ärielistest kaalutlustest. Andmeliikluse haldamise meetmete abil ei tohi kontrollida konkreetset sisu ning neid ei tohi kohaldada kauem, kui on vajalik. Keelatud on meetmed, mis lähevad kaugemale andmeliikluse mõistlikust haldamisest (nt blokeerimine või piiramine), välja arvatud üksikutele juhtudel, mis on määruses kindlaks määratud.

17. Lubatud on kokkulepped teenuste suhtes, mis vajavad konkreetset kvaliteeditaset, tingimusel, et neid teenuseid ei kasutata ega pakuta internetiühenduse teenuste asemel ning need ei kahjusta lõppkasutajate jaoks internetiühenduse teenuste kättesaadavust ega üldist kvaliteeti.

c. Lõppkasutajate õigused

18. Avatud internetiühendusele ja rändlusele juurdepääsu tagamise sätteid täiendavad lõppkasutajaid puudutavad sätted, millega võimaldatakse eelkõige lõppkasutajal teha teadlikke otsuseid. Näiteks peaksid internetiühenduse teenuste osutajad teavitama võrgu neutraalsuse küsimuses lõppkasutajaid selgelt sellest, kuidas andmeliikluse haldamise tavad ja muud teenused peale internetiühenduse teenuste võivad mõjutada internetiühenduse teenuse kvaliteeti. Teenuseosutajad peaksid teavitama lõppkasutajaid ka andmeliikluse tavapärasest kiirusest ning õiguskaitsevahenditest, mida võib kasutada selle mittevõimaldamise korral.
19. Rändlus klientide õiguste tugevdamiseks sätestatakse määrusega rändluse valdkonnas läbipaistvusnõuded konkreetsete tariifi- ja mahutingimuste kohta, mida hakatakse kohaldama pärast rändlusteenuste lisatasude kaotamist. Eelkõige tuleb kliente teavitada kohaldatavast mõistliku kasutamise poliitikast ning sellest, kui tarbimismaht on täis.

IV. KOKKUVÕTE

Nõukogu seisukoht kajastab täielikult kompromissi, mis saavutati komisjoni nõusolekul läbirääkimistel Euroopa Parlamendi ja nõukogu vahel. Kompromiss kinnitati ITRE komisjoni esimehe 16. juuli 2015. aasta kirjaga alaliste esindajate komitee esimehele.
